

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 18 januari 2023
Datum GS-besluit : 21 februari 2023

Vragen nr. 7

Vragen van **dhr. D.J. van den Berg** (JA21) over Het overvolle elektriciteitsnetwerk in de gemeente Hoorn

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 18 januari 2023 door het lid van Provinciale Staten, **dhr. D.J. van den Berg** (JA21), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

JA21 Noord-Holland is bezorgd over de situatie waarin ondernemers in West-Friesland zich bevinden sinds het elektriciteitsnetwerk ook daar tegen zijn grenzen aan loopt, en in het bijzonder de situatie van bakkerij Otten in Hoorn.

De ondernemer, die investeringen heeft gedaan om van het gas af te komen, heeft van Liander een waarschuwing gekregen omdat hij in december te veel stroom heeft gebruikt. Dit komt doordat het elektriciteitsnet in de regio overvol is geraakt en bedrijven te maken hebben met maximale hoeveelheden stroom die zij mogen verbruiken.

In het licht van gezond ondernemerschap en een sterke regionale economie is het van groot belang dat deze situatie wordt opgelost, zodat ondernemers hun bijdrage kunnen blijven leveren aan de economie. Vanwege het vorenstaande stelt de fractie van JA21 de volgende vragen aan Gedeputeerde Staten:

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

De snelle opkomst van duurzame energie zorgen ervoor dat zo druk is op het elektriciteitsnet dat er gebieden zijn waar het elektriciteitsnet vol raakt. In de [Taskforce energie-infrastructuur](#) werken we nauw samen met netbeheerders en gemeenten om de problemen op het elektriciteitsnet zo snel als mogelijk op te lossen. Hierbij werken we aan verschillende oplossingsrichtingen.

Een daarvan is het versnellen van het realiseren van netuitbreidingen van het elektriciteitsnet. Dit doen we samen met de gemeenten. Gemeenten kunnen met behulp van een provinciale subsidieregeling voor procedures en regievoering van netuitbreidingen extra capaciteit inschakelen. Daarnaast wordt er binnen de taskforce gewerkt aan het energie-netwerk van de toekomst. In de tussentijd wordt gezocht naar slimme oplossingen om het elektriciteitsnet efficiënter te gebruiken.

Vraag 1:

Kan Gedeputeerde Staten aangeven welke maatregelen er genomen worden om te voorkomen dat ondernemers zoals Rein Otten, die investeringen hebben gedaan om van het gas af te komen, in de toekomst worden geconfronteerd met juridische stappen van netbeheerders als gevolg van overschrijding van het gecontracteerde transportvermogen?

Antwoord 1:

De provincie ondersteunt met subsidieregelingen slimme oplossingen bij netcongestie, zoals bijvoorbeeld met [een subsidieregeling](#) voor ondernemers (en andere partijen) voor onderzoek naar - en uitvoering van slimme netoplossingen. Deze subsidieregeling was in 2022 erg succesvol en wordt begin 2023 opnieuw opengesteld. Ook is er een subsidieregeling EFRO/Kansen voor West opengesteld in november 2022 voor collectieve slimme netoplossingen.

Ondanks het volle net kunnen ondernemers vaak al meer doen aan verduurzaming dan gedacht. Bijvoorbeeld door het energieverbruik in hun onderneming beter te verdelen in de tijd, apparaten op gezette momenten aan en uit te zetten etc. Dit speelt zich af achter de elektriciteitsmeter en is daarmee de verantwoordelijkheid van de ondernemer en valt buiten de wettelijke mogelijkheden van de netbeheerder. Ondernemers in congestiegebieden die willen uitbreiden of verduurzamen worden geadviseerd contact te zoeken met een expert slimme netoplossingen (een zogenaamde fixer) die de provincie inzet in de regio en ondernemers kan helpen bij de verkenning naar en implementatie van slimme netoplossingen bij netcongestieproblematiek.

Vraag 2:

Kan Gedeputeerde Staten aangeven hoe snel het elektriciteitsnet in de regio verzwakt zal worden, zodat ondernemers als Rein Otten een aanvraag kunnen doen om meer stroom te mogen verbruiken?

Antwoord 2:

Het elektriciteitsnet in de regio West-Friesland zal gefaseerd worden uitgebreid. Het gaat hierbij om verzwaringen van bestaande energie-infrastructuur en het bouwen van nieuwe infrastructuur. Dit vergt veel tijd. In West-Friesland zullen de netverzwaringen naar verwachting gerealiseerd worden in de periode tussen 2025 en 2030. Liander houdt de actuele schaarste op het net, knelpunten en de indicatieve oplostermijnen bij op hun website. Voor de actuele informatie klikt u [hier](#).

Vraag 3:

Kan Gedeputeerde Staten aangeven of er alternatieve oplossingen worden gezocht voor ondernemers die momenteel te maken hebben met maximale hoeveelheden stroom die ze mogen verbruiken, zodat zij niet afhankelijk zijn van het elektriciteitsnet en daarmee de veiligheid en betrouwbaarheid van het net in gevaar brengen?

Antwoord 3:

In de regio's waar congestie is doet de netbeheerder congestieonderzoek. Grootzakelijke klanten worden daarin gevraagd of zij tijdelijk en tegen vergoeding minder elektriciteit willen verbruiken of terug leveren. Hierdoor kan er ruimte ontstaan op het net waardoor meer klanten de door hun gewenste transportcapaciteit kunnen gebruiken. Ondernemers die momenteel te maken hebben

met verbruik van hun maximale hoeveelheden stroom zijn voor uitbreiding op dit moment dus mede afhankelijk van andere bestaande klanten van de netbeheerder.

Ook kunnen zij terecht bij de expert slimme netoplossingen (de zogeheten fixer) en heeft de provincie een webpagina ingericht met informatie over slimme netoplossingen en een meldpunt / mailbox waarin ondernemers een hulpvraag kunnen stellen.

Zie de webpagina: [hier](#).

Vraag 4:

Is Gedeputeerde Staten bereid om overleg te voeren met Liander over het verhogen van de maximale hoeveelheid stroom die ondernemers mogen verbruiken, om zo te voorkomen dat ondernemers worden geconfronteerd met juridische stappen?

Antwoord 4:

Binnen de Taskforce energie-infrastructuur voeren we regelmatig overleg met Liander om de problemen op het elektriciteitsnet zo snel als mogelijk op te lossen. Wij werken vanuit de provincie met de netbeheerders en gemeenten samen aan de uitbreiding en verzwaring van het elektriciteitsnet en zetten we in op slimme oplossingen en innovaties om het net efficiënter te gebruiken zodat meer ondernemers geholpen kunnen worden.

De netbeheerder is gebonden aan landelijke wet-en regelgeving, en staat garant voor de veiligheid en betrouwbaarheid van het stroomnet. Daarbij hoort ook dat de netbeheerder genoodzaakt is om klanten waar dat nodig is te wijzen op hun contractvoorwaarden. Zou de netbeheerder dat niet doen dan komt de betrouwbaarheid van de energievoorziening en veiligheid van net voor alle aangesloten consumenten en ondernemers in het geding. De netbeheerder houdt deze klanten aan de wederzijdse afspraken om langdurige stroomstoringen in een gebied te voorkomen. Alleen zo kan Liander alle consumenten en ondernemers in het betreffende gebied blijven voorzien van de betrouwbare energievoorziening die ze gewend zijn.

Vraag 5:

Kan Gedeputeerde Staten aangeven of er maatregelen worden genomen om ondernemers real-time inzicht te geven in hun stroomverbruik, zodat zij beter in staat zijn pieken te voorkomen en hun stroomverbruik effectief te beheren?

Antwoord 5:

Het gecontracteerde vermogen betreft het piekverbruik. Vaak is er veel mogelijk voor de ondernemer door de maandelijkse pieken uit te spreiden over de tijd. Ondernemers kunnen contact opnemen met hun meetverantwoordelijke. Zij kunnen de meetdata bekijken en exact aangeven wanneer de overschrijding(en) plaatsvond(en), zodat mogelijke aanpassingen in het verbruik onderzocht kunnen worden. De ondernemer kan de hulp inschakelen van een erkend installateur. Die kan adviseren welke maatregelen de ondernemer kan nemen om de belasting te verlagen. En de ondernemers kunnen zelf een energie-management systeem (laten) installeren, waarmee ook inzicht ontstaat in waar nog energie-efficiency te behalen is.

Dit is primair de verantwoordelijkheid van de bedrijven en organisaties, maar als overheid faciliteren wij hen via het organiseren van webinars en bijeenkomsten teneinde het bewustzijn over de mogelijkheden te vergroten.

Bron bij vragen: <https://www.telegraaf.nl/nieuws/746868518/bakkerij-door-liander-op-vingers-getikt-omdat-hij-te-veel-stroom-verbruikt>

Vraag 6:

Kan Gedeputeerde Staten aangeven hoeveel ondernemers in West-Friesland op dit te maken hebben met een gecontracteerd transportvermogen.

Antwoord 6:

Alle ondernemers met een grootverbruik aansluiting (dit zijn gebruikers van het elektriciteitsnet met een aansluiting die groter is dan 3x80Ampère) in Nederland hebben een vastgesteld gecontracteerd transportvermogen. Dit is een afspraak tussen de ondernemer en de netbeheerder. Een ondernemer kan meerdere aansluitingen hebben. Liander geeft aan dat in West-Friesland ruim 1200 *aansluitingen* zijn met een gecontracteerd vermogen.

Ondernemers die een groter contract willen op een aansluiting en/of willen verduurzamen, wordt aangeraden eerst contact met de netbeheerder op te nemen of en wanneer het kan. Vanwege de schaarste is er momenteel in veel gebieden een wachtlijst. In een gebied waar geen congestie is kunnen grootverbruikers hun gecontracteerd vermogen verhogen, in gebieden waar congestie is kan dat niet meer.

Dat houdt in dat de ondernemer tijdelijk niet meer vermogen mag afnemen dan het huidige gecontracteerde transportvermogen. Om in congestiegebied de veiligheid en betrouwbaarheid van het stroomnet te garanderen mogen zij dus niet meer verbruiken dan er in hun contract staat. Overschrijdingen van het gecontracteerde transportvermogen kunnen namelijk grote gevolgen hebben. Door een overschrijding kan bijvoorbeeld een storing veroorzaakt worden waardoor meerdere klanten in de regio langere tijd niet over elektriciteit kunnen beschikken. Ondernemers die meer verbruiken dan waar zij volgens hun contract recht op hebben, hebben van de netbeheerder een brief ontvangen om zich aan het contract te houden.

Vraag 7:

Kan Gedeputeerde Staten aangeven welke alternatieve energiebronnen er beschikbaar zijn voor ondernemers die momenteel tegen beperkingen aanlopen in hun stroomverbruik?

Antwoord 7:

Ondernemers kunnen zelf energie opwekken door middel van bijvoorbeeld zonnepanelen. Het elektriciteitsnet heeft echter ook voor het terugleveren van stroom in grote delen van Noord-Holland zijn maximale capaciteit bereikt. Oplossingen 'achter de meterkast' bieden dan een oplossing. Een voorbeeld is een eigen energie-systeem met zonnepanelen, een accu en software die energiebruik en -opwek op elkaar afstemt, waardoor geen grotere aansluiting nodig is. Op [de website van de Taskforce zijn voorbeelden te vinden](#) van dit soort slimme oplossingen.

Vraag 8:

Is Gedeputeerde Staten bereid om overleg te voeren met de ondernemers en bedrijven in de regio om te kijken hoe deze situatie kan worden opgelost en verdere ondersteuning kan worden geboden aan ondernemers?

Antwoord 8:

Provincie, Liander en gemeenten zijn op verschillende manieren in gesprek met ondernemers die tegen netcongestie aanlopen. Een paar voorbeelden:

- We organiseren voorlichtingsbijeenkomsten/[Webinar voor bedrijven](#), over netcongestie en slimme oplossingen.
- We communiceren en stimuleren subsidieregelingen voor slimme netoplossingen.

Bron bij vragen: <https://www.telegraaf.nl/nieuws/746868518/bakkerij-door-liander-op-vingers-getikt-omdat-hij-te-veel-stroom-verbruikt>

- en de inzet van fixers. Fixers denken op locatie mee met mogelijke slimme oplossingen.
- We werken samen met het Ontwikkelingsbedrijf NHN om bedrijven te ondersteunen in energie-oplossingen.
- We voeren overleg met Economisch Forum Holland Boven Amsterdam.
- Liander voert congestiemanagement onderzoeken uit met ondernemers.